

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619201828
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8619201828.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu Bc. H. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX J. XX, štátna občianka SR, zastúpenej JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov proti žalovanej Orange Slovensko, a. s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpenej Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s.r.o., so sídlom Bajkalská 5, 831 04 Bratislava, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti spojenú s náhradou nemajetkovej ujmy, o ochranu osobnosti spojenú s náhradou nemajetkovej ujmy s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 08.11.2022 č.k. 6C 45/2019-136, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku I. o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 110 eur, v prevyšujúcej časti mení rozsudok vo výroku I. tak, že žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy nad sumu 110 eur zamietá.

Priznáva žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 3.300 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a žalobkyni priznal proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Súd prvej inštancie predtým ako začal vo veci konať, skúmal svoju miestnu príslušnosť s ohľadom na námietku žalovanej. Vychádzal pritom z podstaty sporu, ktorý je síce sporom o ochranu osobnosti z dôvodu zásahu do súkromia žalobkyne, avšak zdôraznil, že zásah do súkromia bezprostredne súvisí s porušením ochrany osobných údajov pri spracúvaní žalovanou v rámci plnenia zmluvy o pripojení. Zistil, že žalovaná na účely uzavretia zmluvy o pripojení mala zákonné oprávnenie spracúvať osobné údaje žalobkyne. Ak teda k zásahu do súkromia žalobkyne malo dôjsť pri legitímnom spracúvaní osobných údajov žalobkyne a žalovaná na toto svoje oprávnenie nepotrebuje súhlas žalobkyne, potom zásah do súkromia žalobkyne pri porušení ochrany jej osobných údajov súvisí so zmluvou o pripojení, o ktorej v spotrebiteľskom charaktere nemôže byť žiaden spor. Súd prvej inštancie tak skonštatoval, že považuje predmetný spor za spor spotrebiteľský a vzhľadom ku skutočnosti, že žalobkyňa má adresu trvalého pobytu v obvode Okresného súdu Svidník, žalovanou uplatnenú námietku miestnej nepríslušnosti považoval za nedôvodnú.

3. Súd prvej inštancie sa ďalej vyporiadať s námietkou pasívnej legitímácie žalovanej. Zdôraznil, že pri posúdení občianskoprávnej zodpovednosti nebolo podstatné, že žalovaná konala prostredníctvom

svojich obchodných zástupcov, ani tým, kto písomné dokumenty s osobnými údajmi vytvoril, ale je právne významné, že porušenie ochrany osobných údajov ako úradom na ochranu osobných údajov preukázaný bezpečnostný incident, bolo spôsobené pri plnení zmluvy o pripojení, ktorú mala žalobkyňa uzatvorenú práve so žalovanou. Objektívna zodpovednosť je zodpovednosťou za výsledok konania účastníka v konkrétnom právnom vzťahu. Na základe toho mal súd prvej inštancie preukázanú pasívnu vecnú legitimitáciu žalovanej a teda rozhodol, že žalovaná zodpovedá žalobkyni v súkromnom občianskoprávnom vzťahu za zásad do jej práva na ochranu osobných údajov v zmysle článku 19 Ústavy SR a poskytol žalobkyni súdnu ochranu.

4. Súd prvej inštancie v súvislosti s vecou samou vec právne posúdil podľa ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázaný zásah do súkromia žalobkyne pri protiprávnom spracúvaní jej osobných údajov, preto v ďalšom skúmal, aká ujma bola žalobkyni spôsobená, jej závažnosť a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva žalobkyne došlo. Nestotožnil sa s argumentáciou žalovanej, že žalobkyňa nešpecifikovala a už vôbec nepreukázala, v čom by mala táto morálna ujma spočívať a akým spôsobom a z čoho by v súvislosti s predmetnými osobnými údajmi mala na strane žalobkyne vzniknúť. Žalovaná zastávala stanovisko, že v tomto prípade morálna ujma žalobkyne z tohto incidentu ani len objektívne vzniknúť nemohla a s touto argumentáciou sa súd prvej inštancie nestotožnil. V tejto súvislosti skonštatoval, že osobné údaje sú vstupnou bránou do súkromia každého jednotlivca, preto právo na ich ochranu musí požívať vysoký stupeň právnej ochrany. Postupujúcou globalizáciou informačnej spoločnosti a možnosťami, ktoré ponúkajú nové technológie a aplikácie, sa riziká, ktorým je vystavené súkromie každého jedinca, ešte zvyšuje. Mal za jednoznačné, že medzi bezpečnostným incidentom ako protiprávnym konaním a vznikom ujmy v sfére zásahu do súkromia žalobkyne je bezprostredná príčinná súvislosť. Pokiaľ súd skonštatoval splnenie podmienok pre priznanie relutárnej náhrady, pri rozhodovaní o jej výške sa zaoberal závažnosťou vznikutej ujmy a okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva došlo. Zdôraznil, že dokumenty s osobnými údajmi žalobkyne boli už od roku 2014 nedbalo uložené v značkovej predajni žalovanej v H. a žalovaná nepreukázala odovzdanie týchto dokumentov novému obchodnému zástupcovi, pretože už v roku 2014 nebol dôvod tieto dokumenty uchovávať. Tieto mali byť bezpečne uložené v centrálnom archíve žalovanej. Písomné materiály s osobnými údajmi žalobkyne boli navyše uložené v originálnej archívnej krabici a v tejto krabici umiestnené do neuzamknutého skladu na papierový odpad, čo len zvýrazňuje stupeň nedbanlivosti priameho pôvodcu zásahu. Za tejto situácie považoval za primeranú sumu relutárnej náhrady 3.300 eur. Nepovažoval za vhodné pri stanovení výšky tejto náhrady použiť prepočet podľa § 12 zákona č. 274/2017 Z.z., ako to urobil odvolací súd v rozsudku sp. zn. 13Co 7/2021. Zdôraznil, že v súdnej veci ide o typický občianskoprávny vzťah domáhanie sa náhrady nemajetkovej ujmy zo strany dotknutej osoby upravený normami súkromného práva. Preto žalobe vyhovel pokiaľ ide o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 3.300 eur, vo zvyšku žalobu zamietol a o trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

5. Proti tomuto rozsudku, okrem výroku II., podala včas odvolanie žalovaná, ktorá navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a III. zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie. Žalovaná uvádza, že ochrana osobnosti a s ňou spojené práva a nároky fyzickej osoby, vrátane nárokov v prípade neoprávneného zásahu do týchto jej osobnostných práv, nemajú svoj právny základ a súvislosť v akomkoľvek záväzkovom vzťahu, vrátane spotrebiteľského. Tieto práva totiž existujú samostatne, neboli založené záväzkovým vzťahom, v danom prípade tvrdenom spotrebiteľkou zmluvou a neodvíjajú svoje existenciu od záväzkového vzťahu ani s ním nesúvisia. Ide o práva všeobecné, ktoré patria každej fyzickej osobe, lebo sú prejavom ľudskej osobnosti vo vzťahu k ostatným subjektom s rovnakým právnym postavením. V prípade práva na ochranu osobnosti ide o špecifický nárok, ktorým disponuje každá fyzická osoba zo zákona, existencia tohto práva nevyplýva a nesúvisí so spotrebiteľskou zmluvou uzatvorenou medzi žalovanou a žalobcom, skutočnosť, že strany uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu je v tomto prípade podružná, právny základ nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vyplýva z iného právneho vzťahu, resp. má iný právny základ a súvislosť ako spotrebiteľská zmluva, ktorú strany uzatvorili. Spotrebiteľské právo je zásadne právo zmluvné, čo sa o osobnostných právach, ktorých neoprávnený zásah žalobca namieta, konštatovať nedá. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je jednorazové právo a toto nemožno podriaďiť pod inštitút záväzkových vzťahov a predstavuje právo na osobitnú formu ochrany osobnosti fyzickej osoby. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorého sa žalobca domáha je teda samostatné právo, ktoré nemožno podriaďiť pod inštitút záväzkových vzťahov a nie je viazané na spotrebiteľskú zmluvu. Súd teda nesprávne právne posúdil vec, konkrétne otázku, či v prípade žaloby žalobcu na ochranu osobnosti ide o spotrebiteľský alebo nie a tým je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Žalovaná

ďalej zastáva stanovisko, že nie je v tomto konaní pasívne legitimovaná tak, ako to ustálil súd prvej inštancie. Zdôrazňuje, že podľa § 1 písm. a) zákona o ochrane osobných údajov, tento zákon upravuje ochranu práv fyzických osôb neoprávneným zasahovaním do ich súkromného života pri spracúvaní osobných údajov a zároveň podľa písm. b) tohto zákona upravuje práva, povinnosti a zodpovednosť pri spracúvaní osobných údajov fyzických osôb. Poukazuje na § 5 ods. 2 tohto zákona, podľa ktorého môže osobné údaje spracúvať iba prevádzkovateľ a sprostredkovateľ. Podľa § 8 ods. 8 tohto zákona, sprostredkovateľ je povinný dodržiavať povinnosti ustanovené prevádzkovateľovi, potom podľa § 19 zákona sprostredkovateľ vo vzťahu k dotknutým osobám priamo zodpovedá za bezpečnosť spracúvania ich osobných údajov, pričom v tejto súvislosti je povinný sprostredkovateľ chrániť spracúvané osobné údaje dotknutých osôb pred ich poškodením, zničením, stratou, zmenou, neoprávneným prístupom a sprístupnením, poskytnutím alebo zverejnením, ako aj pred akýmkoľvek inými neprípustnými spôsobmi spracúvania. Súd pri určení pasívnej legitimácie žalovanej túto otázku nesprávne právne posúdil. Skutočnosť, že žalovaná nezodpovedá za predmetný bezpečnostný incident, pri ktorom došlo k sprístupneniu osobných údajov žalobcu, skonštatoval právoplatne Úrad, a to rozhodnutiami z 23.8.2018 a z 18.9.2018. Úrad skonštatoval, že žalovaná v súvislosti so spracovaním osobných údajov dotknutých osôb, v súvislosti s týmto incidentom, vrátane žalobcu, neporušila svoje povinnosti podľa zákona o ochrane osobných údajov. V tejto súvislosti poukázala na potrebu aplikácie ust. § 194 ods. 2 CSP. Záver súdu prvej inštancie, že keď žalovaná svoju občianskoprávnu zodpovednosť za bezpečnostný incident vo vzťahu k iným dotknutým osobám nenamietla, je táto daná, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Konštrukcie súdu, ktorý exaktné nevyjadrenie sa žalovanej k otázke jej zodpovednosti považuje za konkludentný súhlas žalovanej s existenciou zodpovednosti, predstavujú nesprávnu právnu interpretáciu tohto právneho úkonu žalovanej - list právneho zástupcu žalovanej dotknutým osobám z 28.2.2018. Súd prvej inštancie pri svojich záveroch o existencii právnej zodpovednosti žalovanej, ktoré sú založené na opodstatnených pochybnostiach súdu, nedostatočne zistil skutkový stav, vec nesprávne právne posúdil, ignoroval rozhodnutia Úradu, ktorý sa týmito skutočnosťami zaoberal, a tým sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP. Ďalej uvádza, že žalobca do dnešného dňa ani len nedokázal identifikovať nie to ešte preukázať údajnú nemajetkovú ujmu, ktorá mu vznikla, v čom táto spočíva, akú má povahu a intenzitu alebo ako sa prejavila, či prípadne stále prejavuje v jeho nemajetkovej sfére, v čom spočíva jej závažnosť a podobne. Žalobca teda neuniesol ohľadom existencie údajnej jemu vzniknutej nemajetkovej ujmy svoje dôkazné bremeno. Základnými predpokladmi pre vznik zodpovednosti za nemajetkovú ujmu sú pritom porušenie právnej povinnosti a existencia nemajetkovej ujmy na strane žalobcu, ako aj príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a nemajetkovou ujmou vzniknutou žalobcovi. Postup, kedy súd prvej inštancie neskúmal, či žalobcovi nemajetková ujmy vznikla, akú má povahu, intenzitu, závažnosť, šírku okruhu pôsobenia nepriaznivého následku, či naďalej pretrváva, resp. sa prejavuje, ale uspokojil sa iba so všeobecným konštatovaním, že k vzniku nemajetkovej ujmy, dokonca závažnej, došlo u žalobcu už iba tým, že nedošlo len k ohrozeniu osobnostných práv žalobcu, ale priamo k ich porušeniu, má za následok nesprávne zistenie rozhodujúcich skutočností. Žalovaná priznanú peňažnú náhradu vo výške určenej súdom prvej inštancie považuje za neprimeranú, neadekvátnu, neproporcionálnu a ako takú za nespravodlivú. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti rozhodnutie nedostatočne odôvodnil. Poukázal na viaceré rozhodnutia súdov, v ktorých sa priznávali stranám konania či sťažovateľom nemajetkové ujmy za podstatne iných okolností a v inom rozsahu a aj z toho je podľa jej názoru zrejmé, že priznaná peňažná náhrada nemajetkovej ujmy je celkom zjavne premrštená. Žalovaná nesúhlasí ani s rozhodnutím súdu prvej inštancie ohľadom výroku o trovách konania. Má za to, že vo veci s ohľadom na charakter sporu bolo opodstatnené postupovať podľa § 257 CSP a naviac, súd prvej inštancie žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnej výške aj napriek tomu, že v spore bol len čiastočne úspešný. Na základe všetkých týchto dôvodov navrhla žalovaná podanému odvolaniu vyhovieť.

6. Žalobkyňa navrhla rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Podrobne vo svojom vyjadrení (č.l. 190 a nasl.) poukázala na to, že súd prvej inštancie sa správnym spôsobom vypořiadal s námietkou miestnej príslušnosti súdu, pasívnej vecnej legitimácie žalovanej v spore, existenciou zásahu do súkromia žalobkyne namietaným konaním zo strany žalovanej, výškou prisúdenej relutárnej náhrady, ako aj nárokom žalobkyne na plnú výšku trov konania.

7. Podaním z 08.03.2023 sa žalovaná vyjadrila k stanovisku žalobkyne a zotrvala na podanom odvolaní a dôvodoch tam uvedených.

8. Podobne žalobkyňa vo vyjadrení (č.l. 223) zotrvala na doteraz uvádzanej argumentácii vo vzťahu k predmetu sporu a navrhla, aby odvolací súd o odvolaní žalovanej rozhodol spôsobom navrhovaným žalobkyňou v rámci jej vyjadrenia k odvolaniu.

9. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, a teda vo výrokoch I. a III. v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie je sčasti dôvodné.

10. Je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil aj správny právny záver. Uvedené však neplatí vo vzťahu k otázke primeranosti priznanej nemajetkovej ujmy žalobcu.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

12. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods.1 písm. b CSP) odvolací súd uvádza, že táto námietka nebola zo spisu zistená.

13. Právo na spravodlivý proces je veľmi široko koncipovaný pojem, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť práva ako prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na poučenie o procesných právach, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, ako aj ďalšie iné. Porušenie akéhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie zo strany súdu. O porušenie práva na spravodlivý proces zo strany súdu však ide len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňuje realizáciu práv strany sporu dosiahne takú intenzitu, ktorá jednoznačne odôvodní záver, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne konanie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd uvádza, že v odvolaní nebolo konkrétne uvedené akým konaním súdu malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zo spisu odvolacím súdom nebolo zistené všeobecne namietané konanie súdu porušujúce práva odvolateľa na spravodlivý proces.

14. Pre zistenie skutkového stavu vzhľadom na rozsah osobných údajov, ktoré vo vzťahu k žalobcovi boli predmetom potencionalného zneužitia, nie je potom relevantné to, ako žalobca subjektívne vnímal túto hrozbu pre určenie rozsahu primeraného finančného odškodnenia (porovnaj uznesenie NS SR sp.zn. 4Cdo 81/2011). V danom prípade sa odvolací súd stotožňuje s bodom 89 odôvodnenia a tam konštatovanou skutočnosťou, že pre úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti postačí zistenie, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením v § 11 Občianskeho zákonníka. Nevyžaduje sa vyvolanie následkov. (Z III. str. 176 ods. 6).

15. Pokiaľ sa týka otázky pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v konaní, odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie v bode 76 - 78 odôvodnenia svojho rozhodnutia, pričom v celom rozsahu na toto odôvodnenie poukazuje. Je nepochybné, že žalobca vstupoval do právneho vzťahu so žalovanou, pričom táto konala prostredníctvom splnomocnenej osoby a žalovaná aj keď konajúca prostredníctvom splnomocneného zástupcu zasiahla do osobnostných práv žalobcu tým, že nezabezpečila jeho osobné údaje pred prípadným zneužitím, pričom práve na tento prípad sa vzťahuje citovaný rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 30Cdo 2712/2005, nakoľko sa jedná o neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorý bol spôsobený sprostredkovateľom, teda inou právnickou osobou pri realizácii činností žalovanej a vtedy sa tento neoprávnený zásah pričíta tejto právnickej osobe, teda žalovanej. V tejto súvislosti pokiaľ tu je jednoznačne preukázané ako to bolo v tomto prípade, že došlo k vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy konaním žalovanej, nie je relevantné použitie ustanovení zákona o ochrane osobných údajov, nakoľko priamo z uvedeného zákona vyplýva záver, že týmto zákonom nie je dotknuté právo na ochranu osobnosti tak ako to využil žalobca v tomto konaní. Z uvedeného dôvodu preto nemôže byť rozhodujúce ani rozhodnutie Úradu na ochranu osobných údajov, na ktoré sa odvoláva žalovaná, ktoré v súvislosti s jej zodpovednosťou neskončilo

vydaním rozhodnutia o porušení ustanovení zákona o ochrane osobných údajov. Z tohto dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že odvolacia námietka žalovanej o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie je nedôvodná.

16. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

17. K námietke o nesprávnom právnom posúdení (§ 365 ods.1 písm. h/ CSP) odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka bola naplnená čiastočne, a to vo vzťah k otázke primeranosti priznanej nemajetkovej ujmy.

18. Pri otázke posúdenia primeranosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade tu existuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko incident, kedy došlo k vystaveniu osobných údajov žalobcu nepovolaným osobám je tak závažným zásahom do ich práva na ochranu osobnosti, že nepostačuje zadosťučinenie podľa ods. 1 § 13 a vzhľadom na závažnosť okolností a charakter tohto incidentu je dôvodné, aby bolo žalobcovi priznané aj právo na nemajetkovú ujmu. V dnešnej dobe je téma súkromia jednoznačne témou rezonujúcou v spoločnosti a v súvislosti s presunom aktivít záväzkovo-právnych vzťahov do digitálneho priestoru je nepochybné, že ponechaním všetkých osobných údajov žalobcov bez náležitého dohľadu zo strany žalovanej značným spôsobom poskytlo podmienky pre zneužitie týchto údajov. Právo na ochranu osobných údajov možno dnes nepochybne považovať za sub-kategóriu práva na súkromie, a to vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva s poukazom na článok 8 Dohovoru ako aj na ostatné právne predpisy, ktoré citoval súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Súčasná informačná spoločnosť a digitálna ekonomika dospela do stavu, kedy sa osobné údaje stali jednou z komodít na trhu, a preto je nutné tento derivát, ktorý už nie je len v dispozičnom práve pôvodného držiteľa, teda dotknutej osoby, ale aj osoby, ktorej pôvodný držiteľ tieto zveril dbať na to, aby subjekt, ktorému boli zverené nevystavoval bezpečnostného riziku tieto osobné údaje a v prípade, že k tomu tak dôjde, je nepochybne dôvodné priznať dotknutej osobe právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak, aby táto bola primeraná a proporcionálna. Primerané zadosťučinenie možno chápať ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy, pričom podobne ako pri majetkovej ujme aj pri ujme nemajetkovej sa vyžaduje dôkaz existencie kauzálneho nexu viažuceho sa na protiprávne konanie rušiteľa, v dôsledku ktorého došlo k vzniku určitej nemajetkovej ujmy. Zodpovednosť rušiteľa sa posudzuje podľa objektívneho princípu, teda zavinenie sa neskúma a ani nepredpokladá, a na vznik zodpovednosti stačí už ohrozenie príslušných chránených práv, nakoľko ide o tzv. súkromnoprávny delikt ohrozovacej povahy. Objektívna zodpovednosť za ohrozenie alebo porušenie práv je systémovo príznačná práve pre oblasť ochrany osobnosti. V danom prípade sa morálna satisfakcia javí ako nepostačujúca a aj keď nemožno exaktne ohodnotiť závadové konanie, z judikatúry súdov vyplýva, že okolnosti, ktoré je nutné brať do úvahy pri priznaní nemajetkovej ujmy sú tieto:

- dĺžka protiprávneho konania,
- reakcia na upozornenia a požiadavky dotknutej osoby,
- dobrovoľné upustenie od konania a snaha o nápravu,
- škandalizácia osoby,
- opakovanie a zvyšovanie intenzity protiprávneho konania,
- úmysel motivovaný snahou o dosiahnutie zisku alebo zámernej diskreditácie osoby.

19. Odvolací súd bral do úvahy jednotlivé okolnosti v prejednávanej veci, pričom dospel k záveru, že suma priznaná súdom prvej inštancie je neprimeraná vzhľadom k tomu, že dĺžka protiprávneho konania, ktorá skončila vo februári 2017 nebola ustálená jednoznačne, kedy boli predmetné písomnosti ponechané v príručnom sklade. Zároveň je nutné brať do úvahy aj skutočnosť, že v danom prípade ide

len o zásah, ktorý bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené v ustanovení § 11, kedy sa ani nevyžaduje vyvolanie následkov, no nebolo v konaní preukázané, že by došlo k takémuto zásahu. Táto skutočnosť je podľa názoru odvolacieho súdu dôležitá pre posudzovanie výšky primeranej finančnej náhrady. Vzhľadom na významné postavenie žalovanej na telekomunikačnom trhu ako aj vzhľadom na funkciu prevenčno-sankčnú, je primerané priznať žalobcom nárok na finančnú náhradu.

20. Pokiaľ sa týka stanovenia primeranej výšky finančnej náhrady, je nutné vychádzať z judikatúry súdov Slovenskej republiky vo vzťahu k priznaným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré sa zvyčajne priznávajú pozostalým po osobách, ktoré boli usmrtené pri dopravných nehodách, či zo zákonnej právnej úpravy, ktorá upravuje nároky poškodených z trestných činov. Vo vzťahu k takto stanovenej výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa javí odvolaciemu súdu byť priznaná náhrada zo strany súdu prvej inštancie za neprimerane vysokú. Aj odvolací súd poukazuje na to, že pri náhradách nemajetkovej ujmy pri pozostalých z dopravných nehôd sa tieto sumy pohybujú cca 15.000,- až 20.000,- eur pri príbuzných v priamom rade, čo však samozrejme závisí od individuálnych okolností prípadu, no berúc do úvahy takto priznané sumy ako aj berúc do úvahy nároky, ktoré sú priznávané osobám ako obetiam trestných činov, je nepochybné, že miera zásahu do osobnostných práv v tomto prípade je nepomerne nižšia. Podľa názoru odvolacieho súdu možno hovoriť o rozsahu cca 10 % zo základu priznaného pre obeť násilných trestných činov (4.350,- eur). (§ 12 ods. 3 Zákona č. 274/2017 Z.z.). Zároveň je nutné brať do úvahy to, že v danom prípade nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu, došlo len k potencionálnej možnosti ich ohrozenia, čo nepochybne odôvodňuje ďalšie zníženie minimálne na hodnotu 50 % z vyššie uvedenej úvahy, t.j. 435/2, t.j. cca 220,- eur. Zároveň neboli zistené ani dôvody uvedené v bode 16 (škandalizácia žalobcu, opakovanie či zvyšovanie intenzity konania, úmyselné konanie žalovaného...), čím je dôvodné túto sumu ponížiť o 50 %, t.j. na 110,- eur. Ani odvolaciemu súdu (rovnako ako žalovanej) sa nepodarilo nájsť obdobný prípad, ktorý by bol riešený súdmi Slovenskej republiky, a to ani na nižších stupňoch, preto je možné brať do úvahy aj rozhodnutie Mestského súdu v Prahe z 29.08.2019 sp.zn. 22Co 147/2019, ktorý potvrdil ako primerané zadostučinenie vo výške 10.000,- Kč pri porovnateľnom skutkovom stave, kedy však došlo k úniku údajov, aj keď rozsahovo menšom objeme na jedného klienta, no tieto boli uniknuté do digitálneho prostredia, teda boli nepochybne všeobecne prístupnejšie než to bolo v prípade žalobcu. Pokiaľ v danej veci došlo k priznaniu primeranej nemajetkovej ujmy v sume cca 370,- eur, odvolací súd vzhľadom na tieto okolnosti dospel k záveru, že priznaná suma 110,- eur je vzhľadom na charakter veci primeranou nemajetkovou ujmov. Je neporovnateľná prístupnosť údajov v digitálnom prostredí s listinami založenými v príručnom sklade nebytových priestorov. Tento rozdiel musí byť zohľadnený pri výške náhrady. Preto v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. Predmetné rozhodnutie prešlo aj kontrolou ústavnosti zo strany Ústavného súdu Českej republiky ako to vyplýva z rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky II.ÚS4015/19 zo dňa 09.01.2020.

21. So zreteľom na všetky tieto dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 110,- eur potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP a v prevyšujúcej vyhovujúcej časti rozsudok vo výroku I. zmenil (§ 388 CSP) tak, že v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

22. O trovách celého konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a priznal procesne úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

23. O výške týchto trov rozhodne následne súd prvej inštancie samostatným uznesením postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolaateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).